

UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA
ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE UMANISTE

TEZĂ DE DOCTORAT
REZUMAT

DOMENIUL: FILOLOGIE

Conducător științific:

Prof. Univ. Dr. Habil. Loredana Mihaela PUNGĂ

Doctorand:

Denisa UNGUREAN-MITROI

Timișoara

2024

UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA
ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE UMANISTE

**THE TRANSLATION
OF LEGAL DOCUMENTS
IN ROMANIAN COURTS
OF LAW**

Conducător științific:

Prof. Univ. Dr. Habil. Loredana Mihaela PUNGĂ

Doctorand:

Denisa UNGUREAN-MITROI

Timișoara

2024

1. Context

Cercetarea prezentată în teza de doctorat este bazată pe pregătirea mea academică și profesională, care mă plasează într-o poziție pe care o consider privilegiată în vederea explorării complexității traducerii juridice. Ca absolvent al facultăților de Filologie - Limbi moderne aplicate și de Drept, am dobândit o înțelegere profundă a relației complexe dintre limbă și domeniul juridic. Dubla mea expertiză a fost dezvoltată suplimentar prin finalizarea unui program de masterat în teoria și practica traducerii. Împreună, cunoștințele din aceste două domenii mi-au oferit o percepție mai amplă și mai profundă asupra domeniului specializat al traducerii juridice, în special în cadrul sistemului judiciar românesc. Parcursul meu în direcția traducerii juridice a început la nivelul studiilor de licență, când am cercetat această temă atât din perspectivă culturală, cât și din perspectivă lingvistică. Am continuat cercetarea în cadrul masteratului, în timpul căruia m-am axat pe traducerea contractelor, folosind instrumente de traducere asistată de calculator. Aceste preocupări academice m-au condus treptat la obiectivul central al tezei de doctorat: evaluarea calității traducerilor juridice în instanțele de judecată din România, un obiectiv care abordează provocările traducerii juridice într-un context judiciar real.

Caracterul acestui studiu, plasat în cadrul domeniului științific emergent al jurilingvisticii, este aplicat și nișat. Jurilingvistica, un domeniu interdisciplinar, intersectează aspectele practice ale traducerii juridice cu analiza lingvistică, cu scopul de a aborda provocările unice care apar în traducerea textelor juridice.

Domeniul jurilingvisticii nu este intens cercetat, iar pentru perechea de limbi engleză – română, studiile sunt puțin numeroase. Acest fapt constituie un alt element important al contextului în care se înscrie prezenta cercetare doctorală.

Prin furnizarea unui model de evaluare a calității traducerilor juridice în instanțele din România și a unui mecanism de reglementare și control al domeniului traducerii juridice, această teză își propune să îmbunătățească înțelegerea și practica traducerii juridice în cadrul sistemului judiciar (cel românesc, cu precădere), urmărind, în același timp, să contribuie la dezvoltarea mai largă a jurilingvisticii, oferind noi perspective și abordări care pot aduce beneficii atât cercetării academice, cât și practicii în domeniul vizat.

2. Obiectivele cercetării

Obiectivul principal al prezentei cercetări este acela de a identifica provocările specifice întâlnite în traducerea sentințelor civile din limba română în limba engleză, provocări care nu se rezumă doar la traducerea lingvistică, ci necesită o înțelegere profundă a contextelor culturale și juridice inerente ambelor limbi. Terminologia juridică românească prezintă dificultăți unice de traducere atunci când este redată în limba engleză, datorită diferențelor fundamentale dintre sistemul juridic românesc și cel anglo-american. În România, sistemul juridic este înrădăcinat în tradiția dreptului civil, care acordă prioritate codificării legilor și importanței supreme a principiilor juridice. În schimb, sistemul juridic anglo-american se fundamentează pe common law, bazându-se în mare măsură pe precedentul judiciar și pe jurisprudență. Aceste diferențe sistemice duc la provocări semnificative în materie de traducere, deoarece terminologiile, conceptele juridice și nuanțele procedurale pot să nu aibă echivalenți direcți în ambele limbi. Prin analizarea atentă a substantivelor și a cologațiilor substantivelor care cuprind majoritatea termenilor specifici din punct de vedere juridic regăsiți în sentințele civile, cercetarea de față urmărește să determine corectitudinea traducerii la nivelul acestor segmente lexicale, clasificând echivalenții în *parțiali*, respectiv *absoluți*, în funcție de gradul de suprapunere a sensului și nuanței juridice la transferul din limba română în limba engleză. Cele două tipuri de echivalenți sunt abordate și din punct de vedere cantitativ, precizându-se procentul reprezentat de fiecare dintre ele în textele din corpusul analizat.

Al doilea obiectiv al prezentei teze este stabilirea caracteristicilor formale ale sentințelor civile în jurisprudența română. Acest obiectiv implică o examinare aprofundată a componentelor structurale și a aspectului acestor hotărâri. Prin investigarea acestor caracteristici în scopul traducerii, cercetarea urmărește să îmbunătățească calitatea generală a traducerilor pentru tipul de documente precizat, precum și să crească gradul de inteligibilitate și lizibilitate a textelor țintă în limba engleză. O înțelegere clară nu numai a conținutului, ci și a formatului hotărârilor civile poate conduce la rezultate mai uniforme ale traducerii acestora.

Al treilea obiectiv al studiului este acela de a elabora un set de recomandări în vederea instituirii unui sistem de evaluare a calității pentru industria traducerii juridice din România. Acest demers necesită o înțelegere globală a provocărilor și complexităților unice inerente traducerii juridice, așa cum au reieșit ele din analiza prezentată în teză. Prin abordarea problemelor specifice, recomandările propuse au ca scop îmbunătățirea acurateței, coerenței și calității de ansamblu a traducerilor juridice, contribuind astfel la profesionalizarea și fiabilitatea sporită a domeniului traducerilor specializate în contextul juridic românesc.

Un obiectiv indirect este acela de a furniza un model de evaluare a calității traducerii care să poată fie replicat pentru alte familii de limbi și sisteme de drept, dincolo de concentrarea prezentă asupra limbilor română și engleză, care reprezintă, așa cum am arătat, sisteme de drept civil și, respectiv, common law. Prin extinderea domeniului de aplicare al cercetării pentru a include alte contexte lingvistice și juridice, acest obiectiv

urmărește, pe termen mediu, să valideze constatările și să sporească caracterul generalizabil al studiului. În plus, astfel de analize comparative pot contribui la o înțelegere mai largă a interacțiunii dintre limbă și drept, oferind o perspectivă mai profundă asupra elementelor universale și specifice discursului juridic în diferite jurisdicții.

3. Proiectarea cercetării

3.1 Corpus

Corpusul utilizat în acest studiu cuprinde o selecție de patru sentințe civile distincte, redactate în limba română, însoțite de traduceri lor în limba engleză. Aceste documente au fost obținute din arhivele Tribunalului Arad, acoperind o perioadă cuprinsă între 2021 și 2023. Sentințele vizează fiecare câte o problemă diferită, oferind o bază diversă pentru analiza nuanțelor de traducere în contexte juridice. Documentele sunt:

- o sentință de divorț din 2021. Sentința originală în limba română are 745 de cuvinte, în timp ce traducerea în limba engleză se extinde la 1010 cuvinte.
- o sentință de uzucapiune din 2023, care cuprinde 1430 de cuvinte în română și 1900 de cuvinte în engleză.
- un ordin de protecție emis în 2022, inițial 1000 de cuvinte în română și tradus într-un document de 4300 de cuvinte în engleză.
- o cerere reconvențională de divorț din 2023. Hotărârea originală în limba română se întinde pe douăsprezece pagini cu 5487 de cuvinte, în timp ce traducerea în limba engleză ajunge la douăzeci și două pagini, 6200 de cuvinte în total.

În ansamblu, această colecție diversă de hotărâri judecătorești și traduceri oferă o bază utilă pentru analiza complexităților și provocărilor inerente traducerii juridice din limba română în limba engleză.

Pentru a asigura confidențialitatea și protecția datelor, toate informațiile cu caracter personal din documentele originale au

fost anonimizate prin înlocuirea detaliilor specifice cu simbolul “***”. Acest proces de anonimizare protejează identitatea persoanelor implicate în spețele juridice și protejează informațiile sensibile.

3.2 Grila de analiză

Grila de analiză elaborată pentru prezenta teză este un instrument original conceput pentru a examina sistematic traducerea textelor juridice românești (în acest caz, sentințe civile) în limba engleză. Structura acestei grile asigură o examinare minuțioasă a elementelor lingvistice, cu un accent deosebit pe substantive și colocații substantive aparținând terminologiei juridice. Fiecare câmp din grilă este conceput pentru a facilita o analiză detaliată, asigurând atât claritate, cât și profunzime în examinarea calității traducerilor.

ST (RO)	TT (EN)	Nouns (A) / collocations (B) RO	Nouns (A) / collocations (B) EN	Synonymy Partial/ Absolute	Obs.
----------------	----------------	--	--	---	-------------

Tabel 1: Grila de analiză

Câmpul „Text sursă (RO)” conține propoziții individuale extrase din textul original în limba română. Acest câmp este esențial pentru furnizarea contextului și pentru asigurarea faptului că analiza ia în considerare propozițiile în integralitatea lor. Termenii juridici substantive și colocații analizate în propoziții sunt prezentați în format bold.

În oglindă, al doilea câmp, „Text Țintă (EN)”, furnizează propozițiile complete și individuale corespunzătoare din traducerea

în limba engleză. Acest câmp reflectă formatul textului sursă, asigurând coerența și facilitând compararea directă. Substantivele și cologațiile din propozițiile în limba engleză care corespund originalului din limba română sunt, de asemenea, evidențiate cu bold, menținând accentul pe aceste elemente esențiale.

În al treilea câmp, „Nouns (A) /collocations (B) RO”, sunt introduse substantivele și cologațiile substantive extrase din textul în limba română. Fiecare termen este inserat pe un rând separat, permițând o prezentare organizată și clară. Această enumerare asigură analiza individuală a fiecărui termen în raport cu traducerea sa în limba engleză.

Similar, câmpul „Nouns (A) /collocations (B) EN”, conține substantivele și cologațiile corespunzătoare în traducerea în limba engleză. Fiecare termen este din nou plasat pe un rând separat, oglindind organizarea termenilor din limba română. Această structură paralelă asigură o analiză sistematică, fiecare termen putând fi comparat direct între cele două limbi.

Câmpul dedicat etichetării sinonimiei termenilor este o componentă esențială a grilei. Acest câmp clasifică sinonimia termenilor între limba sursă și limba țintă. Fiecare termen este etichetat ca fiind „Absolut” sau „Parțial”, indicând gradul de sinonimie. Eticheta „Absolut” înseamnă că termenul din limba țintă este un sinonim exact al termenului din limba sursă, în timp ce eticheta „Parțial” indică faptul că există unele diferențe de sens sau de utilizare între termenul românesc și corespondentul său sugerat în limba engleză.

Ultimul câmp, „Observații”, oferă recomandări pentru îmbunătățirea traducerii. Sugestiile de ameliorare a traducerii sunt discutate pe larg în cuprinsul tezei.

Această grilă de analiză sprijină o abordare sistematică a traducerii elementelor lexicale specifice limbajului juridic din limba română în limba engleză. Prin concentrarea pe substantive și colocații substantivale, furnizarea contextului lingvistic din care au fost extrase, etichetarea tipului de sinonimie și observații, se dorește ca această grilă să permită o analiză aprofundată și nuanțată a metodelor și dificultăților de traducere a vocabularului juridic. Noutatea acestei grile constă în principalul său criteriu personalizat de analiză a traducerii și în atenția detaliată acordată echivalenței și variabilității lingvistice. Această abordare structurată nu numai că sporește rigoarea analizei, dar poate oferi, de asemenea, un model reproductibil pentru cercetări viitoare vizând traducerea în alte domenii specializate.

3.3 Metode de cercetare

Cercetarea bazată pe metode mixte combină perspective calitative și cantitative, creând o abordare cuprinzătoare pentru sondarea unor întrebări de cercetare complexe. Această abordare metodologică oferă perspective diverse asupra realității investigate, conducând la o mai bună înțelegere a acesteia, consolidând fundamentul pentru formularea de concluzii, recomandări de politici și aplicarea rezultatelor cercetării în practică.

În contextul prezentei teze, traducerea termenilor juridici substantive și colocații ale substantivelor este analizată atât din perspectiva caracterului funcțional al echivalențelor propuse, cât și din cea a frecvenței echivalențelor totale și parțiale, pentru fiecare din cele patru documente analizate. Aplicarea metodelor

mixte de cercetare creează un cadru holistic care abordează în mod eficient provocările cu multiple fațete ale traducerii terminologiei juridice. Prin îmbinarea profunzimii calitative cu amplitudinea cantitativă, această abordare nu numai că oferă o înțelegere contextuală detaliată a aspectelor studiate, dar oferă și repere măsurabile pentru evaluarea performanței și calității traducerii.

4. Structura tezei

Prezenta teză începe cu o introducere, urmată de cinci capitole distincte și se încheie cu concluzii generale.

Capitolul I, Traducerea în domeniul juridic: o abordare generală, oferă contextul pentru explorarea peisajului complex și nuanțat al traducerii juridice. Acest capitol inițial creionează repere ale evoluției domeniului traducerii juridice și oferă bazele teoretice pe care se construiește analiza ulterioară a traducerii documentelor juridice în cadrul sistemului judiciar românesc. Capitolul începe cu o prezentare istorică a traducerii juridice în România și la nivel european, urmărind originile și influențele care au modelat evoluția sa. Această secțiune analizează dezvoltarea treptată a traducerii juridice ca domeniu recunoscut și indispensabil în cadrul sistemelor judiciare. Sunt examinate reperatele socio-politice și juridice care au contribuit la creșterea importanței traducerii în domeniul dreptului, în special în contextul de după aderarea României la Uniunea Europeană, unde activitățile juridice transfrontaliere au dinamizat cererea și furnizarea de servicii de traducere juridică. Capitolul explorează, de asemenea, modul în care evenimentele istorice și modificările legislative au influențat practicile și percepțiile privind traducerea juridică în Europa, cu un accent deosebit pe integrarea României în structurile juridice europene.

Capitolul al II-lea, Analiza literaturii de specialitate: abordări privind traducerea juridică și evaluarea calității traducerii în domeniul juridic, prezintă o analiză a literaturii de specialitate care pune bazele teoretice ale tezei. Această

analiză sintetizează unele dintre cercetările existente în domeniul traducerii juridice, identificând lacunele și evidențiind contribuțiile unice ale studiului actual. Se discută despre publicațiile și studiile cheie care au examinat provocările și dinamica traducerii documentelor juridice, oferind o evaluare critică a metodologiilor și a constatărilor care au modelat ulterior domeniul. Această trecere în revistă a literaturii specifice traducerii juridice nu numai contextualizează cercetarea în cadrul discursului academic mai larg, ci și pregătește terenul pentru investigațiile empirice detaliate în capitolele următoare.

O parte semnificativă a capitolului este dedicată discutării responsabilității traducătorului în context juridic. Acest subcapitol abordează responsabilitățile etice, procedurale și profesionale de care traducătorii juridici trebuie să țină cont. Discuția subliniază mizele mari implicate în traducerea juridică, unde inexactitățile sau interpretările greșite în traducere pot avea consecințe juridice majore. Se subliniază nevoia de precizie, fiabilitate și responsabilitate în traducerea documentelor juridice, reflectând asupra modului în care aceste cerințe modelează rolul și practicile traducătorilor juridici. În plus, capitolul explorează metodele de certificare prin care traducătorii pot fi autorizați de Ministerul Justiției din România pentru a efectua traduceri juridice. Sunt prezentate modalitățile de reglementare ale profesiei de traducător în domeniul juridic și cerințele legate de formare pe care aspiranții la rolul de traducător juridic autorizat trebuie să le ia în considerare pentru a obține recunoașterea și autorizarea oficială. De asemenea, sunt detaliate procesele de examinare și calificare, subliniindu-se standardele de atins și

competențele necesare pentru că traducătorii juridici să facă față cerințelor profesiei. Procesul de certificare este prezentat nu numai ca o condiție legală prealabilă, ci și ca o componentă esențială în menținerea integrității și calității traducerilor juridice în cadrul sistemului judiciar.

Capitolul al III-lea, Proiectarea cercetării, servește drept structură centrală care susține investigațiile aplicate care urmează, descriind metodele calitative și cantitative utilizate pentru a analiza complexitatea traducerii juridice din limba română în limba engleză. Acest capitol începe prin descrierea sistematică a diferitelor metodologii de cercetare utilizate în cadrul studiului. Detaliază, de asemenea, metodele calitative utilizate pentru a surprinde profunzimea și nuanțele interpretative ale traducerii juridice, care sunt esențiale pentru înțelegerea provocărilor specifice contextului și a alegerilor traducătorilor. În plus, se face referire la metodele cantitative care facilitează măsurarea și compararea erorilor de traducere și a variațiilor între diferite documente, oferind o bază statistică pentru a susține constatările calitative. Abordarea metodelor mixte este evidențiată ca fiind esențială pentru integrarea acestor perspective, permițând o analiză aprofundată care valorifică punctele forte ale perspectivelor calitative și cantitative.

În acest capitol, se discută, de asemenea, selecția corpusului și etapele de colectare a datelor, susținându-se că acestea oferă o perspectivă critică asupra aspectelor teoretice, dar mai ales practice ale traducerii juridice în instanțele din România. Deși redus ca dimensiuni, corpusul este considerat relevant ca mostră a traducerii unui tip de documente juridice – sentințele civile,

rezultatele obținute prin analizarea lui putând fi aplicabile și benefice pentru practicile actuale de traducere.

Partea centrală a capitolului este dedicată descrierii grilei de analiză utilizate în capitolele următoare. Structura acesteia, concepută pentru a răspunde nevoilor specifice ale acestui studiu, este descrisă mai sus.

Capitolul face legătura între conceptele teoretice și aplicațiile practice, oferind un plan pentru examinarea detaliată a practicilor de traducere a termenilor juridici substantive și cologații ale substantivelor din limba română în limba engleză, în cazul particular al documentelor analizate.

Capitolul al IV-lea, Traducerea din limba română în limba engleză a termenilor din sentințele civile, reprezintă nucleul de analiză aplicată al tezei. Acest capitol constă într-o examinare detaliată a fiecărei hotărâri civile din cadrul corpusului sincronic specializat, structurat în patru subsecțiuni distincte, fiecare corespunzând uneia dintre hotărârile civile. Fiecare subsecțiune începe cu o parte introductivă care oferă o prezentare generală a hotărârii civile analizate. Această introducere detaliază conținutul hotărârii, pregătind terenul pentru examinarea termenilor. După introducere, în secțiunea de analiză, se aplică grila prezentată anterior la traducerea hotărârii civile respective. În acest segment, sunt identificați termenii din textul sursă și echivalenții lor sugerați în textul țintă, cei din urmă fiind etichetați ca sinonime parțiale sau totale ale termenilor din limba română. Se pune accent pe motivarea alegerii de a eticheta termenii sinonime parțiale ca atare, oferind explicații și justificând recomandările de îmbunătățire a traducerii, discutând

în același timp impactul lor potențial asupra interpretării juridice și a lizibilității generale a hotărârii. Pentru exemplificare, oferim două ilustrări ale modului în care s-a conturat analiza: Formularea în limba română „soluționarea cauzei” se traduce în limba engleză prin „resolution of the case”, indicând procesul de încheiere a unui caz juridic printr-o decizie sau hotărâre. Acest termen se referă la hotărârea finală luată de un judecător sau de o instanță după examinarea tuturor probelor și argumentelor prezentate în cursul procedurii judiciare. Termenul „closing argument” prevăzut în limba engleză în textul țintă se referă în special la discursurile finale ale avocaților ambelor părți într-un proces, rezumându-și cazul și încercând să convingă judecătorul sau juriul înainte de luarea deciziei. Pledoariile finale sunt o parte esențială a procedurilor de judecată în sistemul de drept anglo-american, dar reprezintă doar o parte a procesului care conduce la soluționarea cauzei. Prin urmare, am considerat că traducerea „soluționarea cauzei” prin „closing argument” este un echivalent parțial al originalului, deoarece se confundă o parte specifică a procesului (pledoariile finale) cu rezultatul sau soluționarea cauzei în sine. O traducere mai adecvată pentru „soluționarea cauzei” ar fi „resolution of the case” sau „settlement of the case”. Acești termeni descriu procesul mai larg și mai cuprinzător de încheiere a unei probleme juridice, inclusiv decizia finală luată de instanță, care s-ar putea baza pe argumentele și probele prezentate pe parcursul procesului.

Un alt exemplu este traducerea în limba engleză a termenului românesc „faza probatorie” cu „evidence probative phase”, care nu a fost considerată o traducere „absolută” deoarece termenul

nu a fost adaptat corect. Termenul „probative” se referă la capacitatea unui lucru de a dovedi contrariul, nu este utilizat în mod obișnuit pentru a descrie o fază a unui proces. În schimb, „evidentiary phase” în limba țintă, echivalentul construcției „faza probatorie”, este termenul standard și general acceptat în contexte juridice pentru a descrie această etapă a procedurii. Prin urmare, traducerea „faza probatorie” prin „evidentiary phase” asigură claritatea și respectă terminologia juridică uzuală, reflectând cu exactitate etapa dintr-un proces în care probele sunt prezentate și analizate pentru a se determina relevanța lor în raport cu problemele în discuție. Acest termen este considerat un termen “Parțial” în prezenta analiză tocmai deoarece nu reprezintă un echivalent “Absolut” în textul țintă.

Pentru fiecare sentință, sunt specificate procentele de termeni sinonime parțiale și absolute în limba țintă.

Partea finală a fiecărei subsecțiuni este dedicată interpretării rezultatelor, formulând concluzii cu privire la calitatea traducerii, îmbinând datele cantitative din analiza erorilor cu perspective calitative. Se discută modul în care erorile identificate ar putea influența rezultatele juridice sau înțelegerea hotărârii de către destinatarul traducerii. Se reflectează, de asemenea, asupra implicațiilor mai largi ale acestor constatări pentru practicile de traducere juridică, plasându-se accentul în special asupra domeniilor în care sunt necesare îmbunătățiri și evidențind aspectele traducerii care au fost bine gestionate. În ansamblu, acest capitol nu numai că clarifică dificultățile și erorile specifice întâlnite în traducerea hotărârilor civile românești în limba engleză, dar oferă și o evaluare critică a practicilor de traducere

observate, oferind perspective bazate pe dovezi care subliniază complexitatea traducerii textelor juridice într-un context interlingvistic și intercultural. Prin investigațiile realizate și interpretarea rezultatelor obținute pe baza acestora, capitolul subliniază necesitatea realizării unor traduceri exacte și acordate la contextul cultural al limbii traducătoare, insistând, implicit, asupra nevoii de a spori fiabilitatea și acuratețea traducerilor juridice în instanțele de judecată din România.

Acest capitol se încheie cu o scurtă analiză care răspunde obiectivului centrat nu numai pe conținutul sentințelor analizate, ci și pe caracteristicile lor formale, din perspectiva transferului între limbile de lucru. Astfel, se discută formatul hotărârilor civile examinate în această teză, cu accent asupra titlurilor, paragrafelor, fonturilor și numărului de cuvinte. Prin descrierea amănunțită a acestor caracteristici, încercăm să înțelegem stilul de prezentare a hotărârilor judecătorești și să identificăm potențiale zone de standardizare și îmbunătățire a acestuia în procesul de traducere.

Capitolul al V-lea, Recomandări privind sistemul de evaluare a calității traducerii juridice în România, sintetizează informațiile obținute în urma analizelor detaliate efectuate în capitolul anterior. În acest capitol, se propune un sistem structurat de asigurare a calității în domeniul traducerii juridice, adaptat resurselor educaționale și profesionale din România. Capitolul prezintă modul în care un astfel de sistem ar putea standardiza și ridica calitatea traducerilor juridice. Sunt detaliate propunerile privind componentele sistemului, care includ orientări standardizate pentru traducerea documentelor juridice, programe de formare continuă pentru traducătorii juridici și mecanisme de

revizuire periodică pentru a asigura îmbunătățirea continuă și respectarea celor mai bune practici de traducere. Sistemul propus sugerează, de asemenea, înființarea unei instituții naționale responsabile cu supravegherea punerii în aplicare și a menținerii standardelor de calitate în domeniul traducerii juridice. Capitolul prezintă elementele specifice la care ar trebui să lucreze acest organism de asigurare a calității, cum ar fi cerințele de certificare pentru traducătorii juridici, metodele de testare standardizate pentru evaluarea competențelor de traducere și standardele etice care pun accentul pe responsabilitate și precizie în activitatea de traducere juridică. Propunerile sunt menite să promoveze un grad ridicat de profesionalism și coerență în serviciile de traducere juridică din România.

În plus, capitolul analizează posibilitatea de replicare a sistemului de asigurare a calității propus în alte state membre europene. Acesta examinează potențialele reglări necesare pentru a adapta sistemul la diferitele contexte juridice și lingvistice din Europa, discutând modul în care principiile și mecanismele sale de bază pot fi aplicate universal. Această discuție se extinde la prezicerea potențialelor rezultate și a beneficiilor implementării unui astfel de sistem în întreaga Europă, incluzând interoperabilitatea juridică îmbunătățită, acuratețea documentației juridice și încrederea sporită în procedurile juridice care implică mai multe limbi.

5. Relevanța studiului, limitări și continuarea cercetării

Deși prezenta cercetare a generat rezultate și recomandări practice, relevante pentru domeniul traducerii juridice, este esențial să recunoaștem limitările acesteia. Înțelegerea acestor limitări plasează rezultatele în contextul mai larg al preocupărilor academice similare și evidențiază ariile de îmbunătățire a studiului de față, precum și posibile direcții de cercetare viitoare.

Una dintre limitările cercetării este reprezentată de numărul redus de texte a căror traducere a fost analizată. Cu toate acestea, analiza poate fi reprodusă astfel încât să abordeze și alte elemente din texte, precum și alte ramuri ale dreptului și, implicit, un corpus mai extins.

Faptul că nu au fost identificate (încă) soluții practice pentru punerea în aplicare a sistemului de evaluare a traducerii juridice pe care teza îl propune poate fi, de asemenea, perceput ca o limitare rezultată din cercetarea prezentată în teza de doctorat. Dezvoltarea și punerea în aplicare a unui astfel de sistem, precum și crearea și întreținerea unei baze de date multilingve de terminologie juridică de mari dimensiuni sunt eforturi care necesită multe resurse și timp. Crearea și întreținerea acestui sistem implică o colaborare continuă între experții juridici, traducători și lingviști, fiecare contribuind cu cunoștințe specializate și competențe specifice care sunt esențiale pentru asigurarea acurateței și relevanței traducerii în domeniul juridic. Asigurarea resurselor necesare pentru a sprijini aceste eforturi de colaborare poate fi o provocare, în special într-un domeniu

care nu beneficiază întotdeauna de atenția sau finanțarea pe care le merită.

Prin urmare, deși cercetarea a condus la rezultate pe care le considerăm semnificative în domeniul traducerii juridice, teoretice și practice, limitările acesteia subliniază nevoia de cercetare continuă, pentru a răspunde provocărilor presupuse de traducerea într-un peisaj juridic complex și în continuă schimbare. Din perspectiva practicii traducerii juridice, implementarea unui instrument de evaluare a calității, înființarea unui organism de control, dezvoltarea continuă a unei baze de date de terminologie juridică multilingvă și integrarea tehnologiilor avansate în practica traducerii în domeniul specializat discutat pot pune bazele unei strategii de îmbunătățire a calității traducerilor juridice în instanțele din România. Această strategie trebuie să vizeze asigurarea acurateții, coerenței și fiabilității traducerilor juridice, sprijinind în cele din urmă administrarea eficientă a justiției.